

A Győri Ítéltábla a dr. Gyöngyösi Zoltán ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Zalán Gábor ügyvéd által képviselt **alperes** ellen személyiségi jogok megsértésének megállapítása iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2010. november 3. napján kelt 20.P.20.424/2009/20. számú ítélete ellen a felperes részéről 21., az alperes részéről 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben megváltoztatja.

Megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő jogát azzal az állításával is, hogy a felperessel nem szimpatizálókról az utcán fényképek készülnek.

Ezt meghaladóan az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 60.000,- (Hatvanezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Köteles az alperes megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 24.000,- (Huszonnégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Köteles a felperes megfizetni az alperesnek 15 napon belül 38.100,- (Harmincnyolcezer-egyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnevét, amikor a www.....hu <<http://www.....hu>> internetes portálon valótlanul azt állította:

- hogy azt a személyt, aki a felperesnek ellentmond, **Város** ban kirúgják a munkahelyéről, vagy családtagjával szemben tesznek hasonló intézkedést, illetve átvilágítják, a cégei szerződéseit felülvizsgálják,
- hogy a felperes átveri **Város** Képviselőtestületének tagjait,
- hogy a felperes hazugságon alapulva **Város** vagyonából elvert 1,6 milliárd forint összeget.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest elégtételadásra az alábbiak szerint:

„Valótlan állítottam korábbi bejegyzéseimben, hogy az a személyt, aki felperesnek ellentmond **Város** ban kirúgják a munkahelyéről, vagy családtagjával szemben tesznek hasonló intézkedést, illetve átvilágítják, a cégei szerződéseit felülvizsgálják. Valótlanul állítottam továbbá, hogy felperes átveri **Város** Képviselőtestületének tagjait. Valótlanul állítottam továbbá, hogy felperes hazugságon alapulva **Város** vagyonából elvert 1,6 milliárd összeget. A valótlan állításaimmal felperesnek okozott sérelmekért az érintett elnézését kérem.”

Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperesnek az 1.000.100,- forint nem vagyoni kárpótlás megfizetése, valamint a további jogsértések vonatkozásában a megállapítás és elégtételadás iránt előterjesztett kereseti kérelmét elutasította.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes **Város** polgármestere volt 1999. és 2010. között. Az alperes a helyi közelet iránt érdeklődő állampolgárként az "A" időszaki lap hasábjain, az általa vezetett „meggyesahibas.blog.hu” blogban, valamint a www....hu <<http://www....hu>> internetes portálon megjelenő kommentjeiben rendszeres kritikát fogalmazott meg a felperes tevékenységével kapcsolatban.

A keresetlevélben sérelmezett, az elsőfokú ítélet sorszámozása szerinti I-XIV. pontok szerinti alperesi megnyilvánulásokkal kapcsolatban a megyei bíróság a III-VII., X., XIV. pontokat illetően arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok olyan véleménynyilvánítások, amelyek nem lépik át a felperessel, mint közszereplővel szemben jogszerűen megfogalmazható kritika határát, a I. pontban sérelmezett állítások pedig nem közvetlen a felperesre, hanem **Város** Önkormányzatának és Polgármesteri Hivatalának alkalmazottjaira, az ő magatartásukra vonatkoznak. Így e vonatkozásban az alperes nem követett el jogsértést a felperessel szemben.

A megyei bíróság ítélete szerint a VIII. pontban megfogalmazott azon állítás, hogy a felperesnek „szakmai gyakorlata leginkább kukoricapattogatásban van?” a felperesre mint közszereplőre azért nem lehetett sérelmes, mert a bejegyzés időpontjában már 9 éve volt **Város** polgármestere, ebből következően pedig az átlagolvasók nyilvánvalóan tisztában voltak azzal, hogy e véleménynek valóságos alapja nincs. Ezért a felperes kereseti kérelmét e vonatkozásban sem találta alaposnak.

A IX. pontban sérelmezett „nem egy vállalkozás tette át és fogja áttenni székhelyét más településre, pontosan Meggyes miatt ... szóval óvatosan az ilyen példákkal. Nem egy „másként gondolkodót" hívtak be a városházára elbeszélgetésre ..." kijelentésekkel kapcsolatban a megyei bíróság az alperes védekezését alaposnak találta: a tanúvallomások alapján bizonyítottanak látta azt a tényt, hogy két vállalkozó is az általuk vezetett gazdasági társaság székhelyét részben a felperes személyére visszavezethető okokból helyezte át **Város** ből más helyre. A megyei bíróság hangsúlyozta: az a körülmény, hogy a tanúk gondolati folyamata valós alapokon nyugodott-e, a tanúk magatartásával kapcsolatos alperesi állítás valóságtartalmát nem befolyásolta.

A XI. ponttal kapcsolatban a megyei bíróság kifejtette, hogy az köztudomású tény, hogy **Város** jelentős adósságállománnyal rendelkezett a perbeli időszakban. Ezt a tényt több folyóirat is ismertette, az alperes által írtakból pedig arra nem lehetett egyértelműen következtetni, hogy a város gazdasági állapota a felperes tevékenységének eredménye.

A II. pontban valamint a XII. és XIII. pontokban sérelmezett kommentekkel kapcsolatban megállapította, hogy azok a felperesi kereseti kérelemben foglaltaknak megfelelően valótlan tényállításokat tartalmaznak.

Hangsúlyozta, hogy a II. pontban megfogalmazottak alapján a felperes személye egyértelműen azonosítható, az alperes pedig nem bizonyította annak a tényállításnak a valóságtartalmát, hogy a felperesnek ellentmondó személyeket, családtagjaikat, cégeiket hátrányok érik.

A XII. és XIII. pontban sérelmezett azon állításokkal kapcsolatban, hogy „Meggyes hazudik, ... Meggyes átveri a képviselőket, átveri a választóit, hogy eladósítja a várost." valamint ... "hazugságon alapulva elvert Meggyes 1,6 milliárdot..." rámutatott, hogy ezek lényegében azt tartalmazzák, hogy a felperes hazudott. A megyei bíróság álláspontja szerint a politikai életben szerepet vállaló közszereplőnek a véleménynyilvánítás szintjén túlnie kell azokat a megnyilvánulásokat, amelyek arra utalnak, hogy - elsősorban kampányígéreteiben - nem mondott igazat. Ugyanakkor az alperes e pontokban konkrét magatartásokra utalva állította, hogy a felperes hazudott, e tényállítás valóságtartama azonban nem nyert bizonyítást. A perbeli adatok alapján az volt megállapítható, hogy az önkormányzati képviselők valamennyi információ birtokában szavaztak az esztergomi mélygarázs parkolóhelyeivel kapcsolatban. Kiemelte, hogy az 1,6 milliárd forint felhasználásáról nem egy személyben a felperes, hanem a képviselőtestület döntött.

A nem vagyoni kárpótlás megfizetésére vonatkozó kereseti kérelmet annak bizonyítatlansága miatt a megyei bíróság alaptalannak találta. Rámutatott, hogy a felperes túlnyomórészt pervesztesnek volt tekinthető, az egyes alperesi nyilatkozatokkal kapcsolatban pedig nem jelölte meg, hogy azok külön-külön milyen hátrányt okoztak számára a társadalmi életben. Az alperes magatartása ugyan közrejátszott abban, hogy a felperes polgármesteri tisztségét elvesztette, ez a magatartás azonban javarészt jogszerű tevékenység volt. A II. illetőleg XII. és XIII. pontban megvalósult jogsértések önmagukban nem okozhattak a felperes politikai pályájában törést.

A megyei bíróság az alperes 90 %-os pernyertességére tekintettel kötelezte a felperest az alperes javára 112.500,- forint perköltség, az állam javára 54.000,- forint eljárási illeték megfizetésére azzal, hogy az alperes további 6.000,- forint feljegyzett kereseti illetéket köteles az állam javára megfizetni.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte a kereseti kérelmet elutasító részében.

Fenntartotta azt az elsőfokú eljárás során már ismertetett álláspontját, mely szerint az I-VI., IX. és XIV. pontokban közölt állítások tényállításnak minősülnek és azok valóságtartamát az alperes nem bizonyította.

A VII., VIII. és X. pontokban megfogalmazottakkal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy azok olyan túlzó, minden alapot nélkülöző véleménynyilvánításnak minősülnek, amelyeket a felperes közszereplőként sem köteles túrni. Hangsúlyozta, hogy az I. pontban megfogalmazottak azt feltételezik, hogy a polgármesteri hivatal és az önkormányzat munkatársai a felperes elvárásai alapján hajtják végre azokat az állítólagos tetteiket, amelyek az átlagolvasó számára elfogadhatatlanok.

A II. ponttal kapcsolatban utalt arra, hogy az nem csak az elsőfokú ítélet rendelkező részében foglaltak szerinti valótlan állítást tartalmazza, hanem minden alapot nélkülöz az a kijelentés is, mely szerint a felperes érdekében, az ő utasítására „fényképek készülnek az utcákon”, a felperessel ellentétes álláspontot megfogalmazó személyekről.

Hangsúlyozta, hogy az alperes nem bizonyította állításai valóságát sem a felperes diktátor jellegű tevékenységére, sem az állítólagos „halállistára” vonatkozóan, sem azt illetően, hogy az V. pontban sérelmezett kijelentés szerint a felperes a polgármesteri tisztségét saját boldogulására használta fel. Utalt arra, hogy a VI. pontban a „diktatúra” kifejezés ugyancsak tényként utal a felperes tevékenységére, míg a VII. és VIII. pont szerinti jelzők oly mértékben súlyosan sértőek, amelyeket a felperes közszereplőként sem köteles eltúrni.

A IX. ponttal kapcsolatban hivatkozott arra, hogy amennyiben a tanúk tévesen, ténybelileg igazolható indokok nélkül döntöttek a vállalkozásaik elköltöztetése mellett, ebből az következik, hogy az alperes maga is téves tényeket híresztelve állította, hogy a székhely-áthelyezés a felperes személyével összefüggésbe hozható.

A X. ponttal kapcsolatban utalt arra, hogy a „hülye” minden rendszerben olyan sértő kifejezés, amelyet a felperes még közszereplőként sem köteles túrni.

Az alperes fellebbezésében ugyancsak az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte a kereseti kérelemnek helyt adó részében.

Álláspontja szerint a II. pontban megfogalmazottak egyértelműen véleménynyilvánításként értékelendők, azok az imperativus mód használata miatt egy belső lelkiállapotot tükröznek, amelyet az alperes a felperesnek tulajdonított. E véleménynyilvánítás azonban nem haladta meg a hazai politikai életben elfogadható mértéket.

A XII. ponttal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az ítélet e vonatkozásban inkonzekvens, mert egyrészt elfogadhatónak tartja, hogy egy politikust általában hazugnak minősítsenek, ugyanakkor az alperes terhére rója, hogy az állítás valóságtartalmát nem bizonyította. Hangsúlyozta, hogy „az átverés, becsapás, félrevezetés” kifejezések használata nem utal arra, hogy e magatartások eredménnyel is jártak, az pedig a politikai közbeszédben

megszokott - különösen kampányidőszakban, illetőleg választások után - hogy a politikai ellenfél azt állítja, hogy a másik „átverte”, „becsapta” a választókat. Rámutatott, hogy az általa csatolt bírósági ítéletek alátámasztják azt a tényt, hogy a felperes valótlannul tájékoztatta a képviselőtestület tagjait, erre tekintettel pedig az e pontban sérelmezett állítás valóságtartalmát az alperes bizonyította.

A XIII. ponttal kapcsolatban sérelmezte, hogy a bíróság annak ellenére állapította meg az alperesi jogsértést, hogy a képviselőtestület szinte valamennyi alkalommal jelentős, 80 %-os többséggel megszavazta a felperes által indítványozottakat, így az 1,6 milliárd forint felhasználásánál a felperes szándéka szerint járt el. Utalt arra, hogy a képviselőtestület a döntését éppen a XII. pont szerinti felperesi tájékoztatás ismeretében hozta meg, az „elvert” szó használata pedig belefér a véleménynyilvánítás szabadságába.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperesi fellebbezésben támadott ítéleti rendelkezések, az alperes fellebbezési ellenkérelmében pedig a felperes által támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos, az alperes fellebbezése nem alapos:

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat helyesen, okszerűen, a Pp.206.§.(1) bekezdésében írtaknak megfelelően értékelve helyes tényállást állapított meg és abból túlnyomórészt helyes jogi következtetésre jutott.

Előre bocsátja az ítéletábra, hogy a 32/1994.(VI.24.) AB.határozat szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való alkotmányos jog a véleményt, annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. A véleménynyilvánítási szabadság külső korlátja az ugyancsak alkotmányos oltalom alatt álló emberi méltóság, becsület, jó hírnév. E külső korlátból és a közügyekkel kapcsolatos véleménynyilvánítási szabadság jelentőségéből az következik, hogy a közszereplőkről alkotott kedvezőtlen véleménynyilvánítás, értékítélet önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha túlzó, vagy felfokozott érzelmeket tükröz. (BH 2004.104.) Ugyanakkor a valótlannal és hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás esetén a közszereplő is ugyanolyan feltételekkel jogosult személyiségi jogvédelemre, mint bármely más személy (BDT 2005.1278.).

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy az I. pontban sérelmezett állítások nem közvetlenül a felperesre vonatkoznak, így az alperes az e pontban sérelmezettekkel nem valósította meg a felperes irányába jogsértést.

Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját a vonatkozásban is, hogy a III., IV. VII. és XIV. pontban írtak véleménynyilvánításnak tekintendők. Helytállóan jutott arra a jogi következtetésre a megyei bíróság, hogy a VI. pontban írt „erős nullával jellemezhetnénk tevékenységét a parlamentben” nem tényállítás, hanem értékítélet. Lényegében ugyanilyen

véleménynyilvánítást, értékítéletet fogalmazott meg a VIII. pontban az alperes a felperes szakmai hozzáértésével kapcsolatban. Az alperes kétségtelenül erős kritikákat fogalmazott meg e pontokban a felperes magatartását és stílusát, személyét illetően, ezek azonban nem haladták meg a közszereplő által tűrni köteles mértéket. A megyei bíróság helyesen értékelte, hogy a magyar politikai „kultúrára”, ezen belül a perbeni időszakban **Város** ban kialakult, a közélet szereplőire jellemző megnyilvánulásokra figyelemmel a X. pontban sérelmezett „hülye” kifejezés használata ugyancsak nem volt jogsértő az alperes részéről.

Helytállóan helyezkedett arra az álláspontra az elsőfokú bíróság, hogy a IV. pontban sérelmezett „rajta vagyunk a halállistán” kifejezés nyilvánvalóan nem egy tényleges, meghatározott személyeket életükben is fenyegető listára utal, hanem az metaforaként értékelendő, s ekként nem jogsértő. Ezzel kapcsolatban nem hagyható figyelmen kívül az a 7/A/7. szám alatt csatolt cikk sem, amelyben maga a felperes nyilatkozott úgy „a neveiktől feketedik már a lista?” kérdésre, hogy „igen, fel fogjuk sorolni az ártókat.” Vagyis a felperes értékrendje szerint a közösség érdekével szemben tevékenykedőkről egyfajta lista készült akár valós, akár metaforikus értelemben.

Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy az V. pont nem tartalmaz olyan megállapítást, amely szerint a felperes a saját boldogulását a köz kárára valósította volna meg, önmagában a saját boldogulás nem jelent sértő tartalmat a felperesre nézve. A valótlan tényállítás pedig csak akkor jogellenes, ha egyben sértő is (BH. 2001.469.).

Az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanúvallomások alapján a megyei bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy legalább két vállalkozás vonatkozásában az bizonyításra került, hogy a székhelyáthelyezést illetően a felperes személyes szerepet játszott (IX. pont), mint ahogy a köztudomású tények alapján a valóságnak megfelel az is, hogy a város a végletekig eladósodott (XI. pont). A valós tényállításokkal az alperes nem valósította meg a Ptk. 78.§ (2) bekezdése szerinti jogsértést. A „Meggyes átverte egész **Várost**” kitétel pedig általában jellemzi a felperes magatartását, ez pedig véleménynyilvánításként ugyancsak nem haladja meg a közszereplő által eltűrni köteles szintet.

Az alperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy a II. pontban írtak az igemód használata miatt nem vonatkoztathatóak a felperesre és azok nem tényállítást fogalmaznak meg. Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a komment egészéből, a szöveggörnyezetből egyértelműen az következik, hogy az egyes szám harmadik személyű személyes névmás a felperesre utal, vele kapcsolatban fogalmaz meg tényállításokat. Ezzel szemben pedig az alperes nem bizonyította azt a tényt, hogy a felperestől eltérő állásponton álló személyeket munkahelyükről kirúgják, családtagjaikat hátrány éri, illetőleg cégeik szerződését felülvizsgálják.

A II. pont ugyanilyen módon tartalmazta azt a tényállítást is, hogy „fényképek készülnek az utcán. Kik azok, akik ott voltak? Ellenségek." Ez az állítás ugyancsak arra vonatkozik, hogy a felperes a más állásponton álló személyekről azért készít fényképeket, hogy velük, illetőleg családtagjaikkal, cégjeikkel szemben hátrányos intézkedéseket alkalmazhasson. Ennek az állításnak a valóságtartalmát pedig az alperes ugyancsak nem bizonyította.

Az ítélet tábla osztja az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy a XII. és XIII. pontban írtak olyan konkrét magatartásokat rónak a felperes terhére, amelyeknek valóságtartalma nem nyert bizonyítást (XII. pont) illetőleg amelyeket nem a felperes, hanem a képviselőtestület valósított meg (XIII.) pont.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy a nem vagyoni kárpótlás alapjául szolgáló hátrányok bekövetkeztét a felperes nem bizonyította, erre vonatkozóan részletes előadást sem tett arra nézve, hogy az általa hivatkozott jogsértő magatartások külön-külön milyen következményekkel jártak.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a jogsértés tényét a II. pontban megfogalmazott „fényképek készülnek az utcán" tényközléssel kapcsolatban is megállapította (Ptk.78.§.(1) bekezdés).

Tekintettel arra, hogy a másodfokú eljárásban túlnyomórészt az alperes lett pernyertes, az ítélet tábla a Pp.239.§. és 81.§.(1) bekezdés alapján a felperest kötelezte az alperes javára pernyertessége arányában ügyvédi perköltség megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj áfát is magában foglaló összegéről a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével az ítélet tábla a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3.§.(1), (2), (3), (5) és (6) bekezdései alapján rendelkezett. Mivel saját fellebbezése vonatkozásában a felperes illetőleg az alperes egyaránt pervesztesek a másodfokú eljárásban, a feljegyzett illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§.(2) bekezdése alapján kötelesek az állam javára megfizetni.

Győr, 2012. évi január hó 10. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr.Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr.Menyhártné dr.Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó

